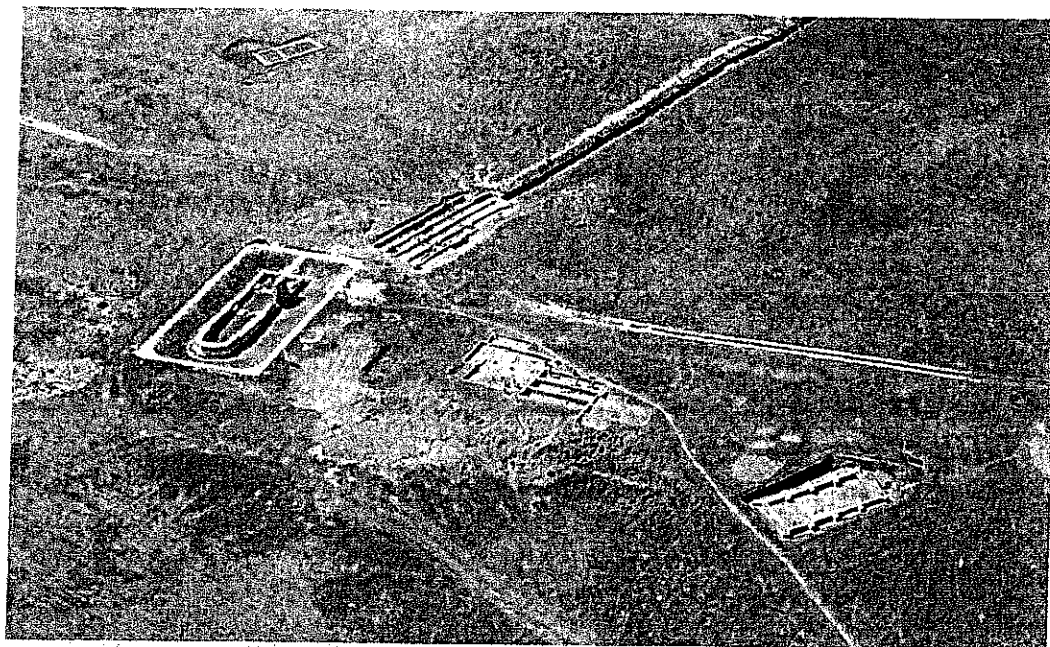

RUXANDRA NEMȚEANU
BIROU INDIVIDUAL DE ARHITECTURĂ

RO19900100
OAR 166/ 16.07.2003

specialist restaurare, cercetare, verificare monumente istorice
str. ing. Slăniceanu Nicolae nr. 17, sector 2, București
tel: + 40 21 321 71 75 + 40 723 340 610

DENUMIREA PROIECTULUI:

**Reabilitarea și punerea în valoare a monumentului istoric Orașul de Floci,
sat Giurgeni, com. Giurgeni, jud. Ialomița - Faza D.A.L.I.**

DENUMIREA OBIECTIVULUI:

**Situl arheologic medieval „Orașul de Floci” Giurgeni. Sat Giurgeni, comuna Giurgeni
cod LMI: IL-I-s-A-14051**

PROIECTANT GENERAL:

S.C. E-ACHIZITII CONSULTANTA ONLINE S.R.L.
București, sector 6, str. Drumul Belșugului, nr. 33-43

PROIECTANT SPECIALITATE:

RUXANDRA NEMȚEANU B.I.A.-S.R.C.V.M.I.
București, sector 2, str. Ing. Slăniceanu Nicolae nr. 17

TITULARUL INVESTIȚIEI:

CONSILIUL JUDEȚEAN IALOMIȚA
jud. Ialomița, Slobozia, str. Piața Revoluției nr. 1

BENEFICIARUL INVESTIȚIEI:

CONSILIUL JUDEȚEAN IALOMIȚA
jud. Ialomița, Slobozia, str. Piața Revoluției nr. 1

PROIECT nr. 06/2016

CONTRACT nr. 1843/ 14.04.2016

DATA ELABORĂRII: mai – iunie 2016

specialist restaurare, cercetare, verificare monumente istorice
str. ing. Slăniceanu Nicolae nr. 17, sector 2, București
tel: + 40 21 321 71 75 + 40 723 340 610

I. DESCRIEREA INVESTIȚIEI

1. SITUAȚIA EXISTENTĂ A OBIECTIVULUI DE INVESTIȚII:

a. Tema de proiectare/Caiet de sarcini:

Prin tema de proiectare s-a solicitat întocmirea unei Documentații de Avizare a Lucrărilor de Intervenție – D.A.L.I. pentru:

- **consolidarea, restaurarea și protecția monumentelor istorice:** Edificiul cu contraforturi și Biserica nr. 2;
- **punerea în valoare, marcarea, inscripționarea, delimitarea monumentelor istorice și promovarea turistică** a acestora prin: semnalizare între cele 2 monumente istorice, realizarea unei porți centrale de acces în parcul arheologic, proiectare de alei și panouri explicative pentru fiecare monument în parte; propunerea de activități de marketing și promovare turistică, iluminat arhitectural.
- **dotări pentru expunerea și protecția patrimoniului cultural mobil și imobil:** pavilion (pavilioane) aer liber, protecția și menținerea unui climat optim în vederea asigurării condițiilor de conservare a patrimoniului mobil, panouri de expunere, sisteme de iluminat, vitrine pentru expunere în cadrul punctului muzeal existent, etc.
- **dotări interioare pentru protejarea patrimoniului istoric.**

Zona studiată este localizată în partea sudică a teritoriului administrativ a Județului Ialomița, în imediata vecinătate a drumului european E60 București – Constanța (Drumul Național DN2A), la 8 km distanță de localitatea Giurgeni.

b. Regimul Juridic

Terenul intravilan, în suprafață de 170 000mp, face parte dintr-un teren total de 643000 mp (conf. acte, 643173 mp conf. măsurătorilor) care este situat în intravilanul și extravilanul comunei Giurgeni, aparține domeniului public al județului Ialomița și se află în administrarea Muzeului Județean Ialomița. Suprafața terenului intravilan se regăsește, conform PUG Giurgeni, în Trupul izolat 20 (0,06 ha) și Trupul izolat 21 (0,08 ha), dar prin PUZ- „Reabilitarea și punerea în valoare a monumentului istoric Orașul de Floci”, își schimbă categoria de folosință din “curți, construcții, pășune”, în “zonă cu destinație specială și pășune” - „**sit arheologic/ parc arheologic**”

specialist restaurare, cercetare, verificare monumente istorice
str. Ing. Slăniceanu Nicolae nr. 17, sector 2, București
tel. +40 21 321 71 75 +40 723 340 610

Situl arheologic medieval "Orașul de Floci" este înscris în Lista monumentelor istorice (reactualizată, 2015): Monumentul istoric – sit arheologic medieval „Orașul de Floci” – Giurgeni, (cod LMI IL-I-s-A-14051) are în ansamblul său:

- Ruinele Bisericii nr. 1, cod LMI IL-I-s-A-14051.01
- Așezare urbană, cod LMI IL-I-m-A-14051.02
- Biserica nr. 2, cod LMI IL-I-m-A-14051.03
- Edificiul cu contraforturi, cod LMI IL-I-m-A-14051.04

Conform Legii 422/2001, atât ansamblul monument istoric, cât și obiectivele istorice descoperite beneficiază de o zonă de protecție a monumentului istoric – 200m în intravilanul localităților rurale, 500 m în afara localităților, măsurată de la limita exterioară, de jur-împrejurul monumentului istoric. Imobilul are număr cadastral 20035 și este înscris în cartea funciară 20035 UAT Giurgeni.

c. Scurt istoric:

«Orașul de Floci», sau «Târgul de Floci» cum mai este cunoscut, este o importanta așezare cu caracter comercial al Țării Românești, din evul mediu.

Prima atestare a sa este din anul 1431, într-un document cu privilegii pentru negustorii brașoveni ai Voievodului Dan al II-lea. Orașul a fost ars în anul 1470 de către Domnul Ștefan cel Mare Voievod, în timpul conflictelor sale cu Voievodul Radu cel Frumos. Orașul s-a refăcut ajungând la o maxima dezvoltare în sec. XVI – XVII. În secolul al XVI-lea, în acest oraș s-a născut Voievodul Mihai Viteazul.

Sec. XVIII și XIX au fost martorii decăderii orașului datorita războaielor ruso – turce din acea perioada, dar și datorită schimbării cursului Ialomiței. Astfel, la sfârșitul secolului al XIX-lea, pe locul orașului s-a format un sat Piua Petrii, dispărut și el în urma inundațiilor din anul 1970.

Anexam prezentei documentații **studiul istoric** întocmit de dr. arhg. Daniela Mihai.

d. Cercetare arheologică:

Cercetările arheologice realizate în timp au identificat un număr de 4 biserici, 7 necropole, numeroase locuințe și ateliere.

Biserica Nr. 1 se găsește la cca. 200 m sud de drumul DN 2A Urziceni – Slobozia – Hârșova – Constanta. Datează din sec. XV cu refaceri și adăugiri până la sfârșitul sec. al XVIII-lea. Este o biserică de tip nava, cu naos, pronaos, pridvor și absida altarului decroșată, înconjurată de un zid

specialist restaurare, cercetare, verificare monumente istorice
str. ing. Slăniceanu Nicolae nr. 17, sector 2, București
tel: + 40 21 321 71 75 + 40 723 340 610

de incintă. Atât zidurile bisericii, cât și ale zidului de incintă se păstrează pe o înălțime redusă. Ruina bisericii și zidul de incintă au fost restaurate de către Ministerul Culturii în anul 2012.

Biserica Nr. 2 se găsește la cca. 200 vest de Biserica Nr. 1, pe malul stâng al vechii albie a râului Ialomița. Are un plan treflat, cu pronaos, naos cu abside laterale și absida altarului decroșată. Se înscrie într-un dreptunghi cu laturile de 18.00 m, respectiv 11.00 m. Având în vedere înălțimea redusă a pereților păstrați, cca. 0.45 m, nu se poate stabili în ce mod erau acoperite încăperile și dacă avea turlă sau care era numărul lor. Planul triconic indică posibilitatea ca biserica să aparțină unei mănăstiri. Săpăturile arheologice au indicat că fundațiile se suprapun peste o locuință datată în sec. XV, iar ultimele vestigii descoperite în interiorul bisericii datează din sec. XVII, moment din care, probabil, biserica nu a mai fost folosită. De altfel săpăturile arheologice au indicat că după abandonare, peste ruinele bisericii a fost ridicată o locuință, dispărută și ea în timp. Fundația bisericii este din zidărie de piatră, cu o lățime de 1.20 m, iar pereții în elevație, păstrați cu totul fragmentar, din zidărie de cărămidă, cu dimensiunile de 240x150x40 mm.

Edificiul cu Contraforturi a fost descoperit la cca. 100.00 m nord de Biserica Nr. 1. Are un plan dreptunghiular, cu dimensiunile de 14.50 m, respectiv 7.50 m. Pereții erau sprijiniți de contraforturi la colțuri dar și pe laturile lungi, aceștia din urmă fiind dezvoltati și la exterior și la interior. Pereții au lățimi de 0.70 – 0.80 m, și sunt realizați din zidărie de cărămidă cu mortar de var și se păstrează pian la înălțimea de 0.65 m. Un fragment de zid prăbușit păstrează pornirea arcului unei ferestre. Podeaua a fost realizată din dușumea de lemn, conform urmelor păstrate și menționate în rapoartele arheologice. Tot în aceste rapoarte sunt menționate fragmente de olane atât la interior, cât și la exterior. Inventarul arheologic indică folosirea construcției între sec. XVI și mijlocul sec. XVIII, când probabil a fost demantelată. Edificiul cu Contraforturi a fost folosit probabil ca depozit de mărfuri sau ca hambar pentru depozitarea cerealelor. Pornirea pereților în elevație din zidărie de cărămidă este refăcută recent pe o înălțime de două asize.

Ruinele Bisericii Nr. 3, construcție neclasată până la acest moment pe Lista Monumentelor Istorice, a fost identificată la cca. 900.00 m sud de DN 2A. Este o construcție de tip navă, cu pridvor, pronaos, naos și altar.

Așezarea urbană. Din punct de vedere al sistematizării urbane, se semnală un oarecare interes pentru organizarea și împărțirea spațiului, care nu era foarte generos, având în vedere faptul că spațiul era oarecum îngrădit de trecerea Ialomiței chiar prin oraș. De la început trebuie remarcat faptul că aceste locuințe erau destul de modeste, și că deosebirea între acestea și cele din spațiul rural nu era foarte mare. Materialele erau modeste, iar spațiul în care a fost plasat orașul nu putea

specialist restaurare, cercetare, verificare monumente istorice
str. ing. Slăniceanu Nicolae nr. 17, sector 2, București
tel: + 40 21 321 71 75 + 40 723 340 610

să facă să supraviețuiască foarte mult aceste construcții, din cauza deselor năvăliri și atacuri la care Orașul a fost martor. Refacerile de câte 3 - 4 ori, incendiile surprinse deseori arheologic, sunt dovada unei istorii zbuciumate, precum și a faptului că spațiul era intens folosit, și că un amplasament bun de locuință nu se schimba foarte ușor. Locuințele erau dispuse în șiruri, cu orientarea pe direcția nord est-sud vest, la distanțe variabile, între 5 și 20 m, iar distanța dintre șiruri sau grupurile de case nu depășea 50 m. Ca și în cazul celelalte orașe medievale, locuințele descoperite sunt adaptate condițiilor locale de climă, materialelor de construcție aflate în apropiere, constatându-se faptul că orășenii, de-a lungul mai multor generații, au construit case ce nu deosebeau prea mult, ca tip sau tehnică de lucru, de locuințele de suprafață din mediul rural, cu una sau două încăperi, ce răspundeau minimelor cerințe de trai. Pentru construirea celor peste 250 de locuințe de suprafață, cercetate parțial sau dezvelite integral la Orașul de Floci, a fost folosit în special lemn, chirpici și foarte rar piatra, care trebuia adusă de la oarecare depărtare, de la Hârșova.

Prezenta documentație, conform temei de proiectare, are ca obiecte privind consolidarea, restaurarea și protecția monumentelor istorice ruinele Bisericii Br. 2 și ale Edificiului cu contraforturi.

Anexăm prezentei documentații studiul istoric întocmit de dr. Daniela Mihal.

e. Starea tehnica:

Evaluarea calitativa a structurii Ruinelor Bisericii Nr. 2 și a Edificiului cu Contraforturi s-a bazat pe cercetarea vizuala la fața locului, pe examinarea releveelor de arhitectură, a materialelor de arhivă avute la dispoziție.

Construcțiile a fost proiectate după regulile tehnice ale perioadei de dinaintea celui de al doilea război mondial, perioada in care nu existau conceptele tehnice de astăzi pentru o conformare antiseismica corespunzătoare.

In decursul timpului construcțiile au suportat acțiunile a mai multor cutremure majore, dintre care ultimele și cele mai importante (cunoscute) sunt:

- 10.11.1940= - intensitate 9 grade MSK/- magnitudine 7.4 Richter
  - 04.03.1977=- Intensitate 9 grade MSK/- magnitudine 7.2 Richter
- și a mai multor cutremure moderate dintre care ultimele sunt din:
- 30.08.1986= - intensitate 7 - 8 grade MSK/- magnitudine 7.0 Richter
  - 30.05.1990= - intensitate 7 grade MSK/- magnitudine 6.7 Richter

specialist restaurare, cercetare, verificare monumente istorice
str. ing. Slăniceanu Nicolae nr. 17, sector 2, București
tel: +40 21 321 71 75 +40 723 340 610

Grosimea pereților la Biserica Nr. 2 este de cca. 1.20 m, iar la Edificiul cu Contraforturi de 0.70 – 0.80 m.

Fundațiile sunt realizate din zidărie de piatra bruta.

Construcția Bisericii Nr. 2 are o forma relativ regulata in plan, cu un singur plan de simetrie. Pe verticala are o evoluție regulata.

Construcția Edificiului cu Contraforturi are o forma regulata in plan, cu doua planuri de simetrie. Pe verticala are o evoluție regulata.

Apa din precipitații împreună cu vântul au erodat mecanic zidăria și împreună cu cea din sol, au contribuit la umezirea pereților din zidărie de cărămidă. Umezeala în exces a favorizat apariția formațiunilor vegetale parazite [mușchi, licheni, etc.]. Sunt prezente cruste aderente parazite de natura biologică, la partea superioară a pereților.

Nu s-au putut realiza evaluări analitice prin calcul având în vedere înălțimea mică a pereților de zidărie păstrați, ce conduc la solicitări reduse, atât în gruparea fundamentală cit și seismică de calcul, solicitări mult mai mici față de capacitățile de rezistență ale terenului de fundare sau ale pereților structurali de zidărie de cărămidă. În această situație valoarea gradului nominal de asigurare seismică R_3 devine irelevantă pentru încadrarea construcției într-o clasă de risc seismic care nu se poate realiza decât în baza analizei calitative. În urma analizei calitative, per ansamblu, construcția se încadrează în clasa de risc seismic R_3/III [corespunzând construcțiilor care sub efectul cutremurului de proiectare pot prezenta degradări structurale care nu afectează semnificativ siguranța structurală, dar la care degradările nestructurale pot fi importante].

Valoarea de inventar actuală a construcțiilor ce fac obiectul prezentei documentații a fost stabilită prin Hotărârea Consiliului Județean Ialomița nr. 50 / 21.04.2016 la valoarea totală de 1.321.950 lei, suma ce include terenul și clădirea existentă a Bazei de cercetare și expunere muzeală.

specialist restaurare, cercetare, verificare monumente istorice
str. ing. Slăniceanu Nicolae nr. 17, sector 2, București
tel: + 40 21 321 71 75 + 40 723 340 610

2. CONCLUZIILE RAPORTULUI DE EXPERTIZĂ TEHNICĂ

Construcțiile ce fac obiectul expertizării tehnice sunt: ruinele Bisericii Nr. 2 și ruinele Edificiului cu Contraforturi, întrucât restul obiectelor din cadrul sitului au fost fie deja restaurate (Biserica nr. 1 și așezarea urbana) fie sunt în faza de cercetare arheologică (Biserica nr. 3 și altele). Prin expertiza tehnică, expertul tehnic a recomandat realizarea intervenției structurale propuse în **variante (opțiuni) unica**, ca fiind singura optimă, din punct de vedere tehnico-economic și anume:

Per ansamblu și corelat cu cerințele temei de proiectare există **2 opțiuni (soluții)** prin care obiectivele proiectului pot fi atinse:

S-a propus o soluție cu caracter **MINIMAL** și una cu caracter **MAXIMAL**.

La ambele construcții, în soluția cu caracter **MINIMAL**, având în vedere starea de conservare în stare de ruina, a degradărilor datorate factorilor de mediu și a avariilor minore datorate acțiunii seismice a peretilor de zidărie de caramida pastrati, soluția de intervenție structurală propusă are caracter unic, în concordanță cu propunerile de restaurare a specialității de arhitectură, constând în reparații cu scopul reabilitării materialului structural degradat.

Se propun următoarele lucrări de intervenție structurală:

- desfacerea zonelor de zidărie cu caramida degradată și a protecției cu mortar de ciment de la partea superioară a peretilor;
- injectarea cu mortar special pentru restaurarea și consolidarea clădirilor istorice, a fisurilor și crăpăturilor din masivul de zidărie original;
- rețeserea zonelor degradate, refacerea zonelor desfacute și înălțarea în elevație a peretilor actuali, cu folosirea caramizilor din argila arsă, cu dimensiuni similare celor identificate în situ, cu valori corespunzătoare ale proprietăților de durabilitate (rezistența la cicluri de îngheț - dezgheț, rezistența la saruri, potențial scăzut de producere a eflorescentelor), corespunzătoare folosirii la zidării aparente exterioare; se vor folosi mortare special pentru restaurarea și consolidarea clădirilor istorice;
- protejarea peretilor la partea superioară se va face cu strat de cca. 6-10 cm zidărie de caramida spartă de epocă și mortar de var hidraulic, pentru a sugera alcatuirea zidurilor inițiale ale bisericii peste cota soclului de piatră;
- refacerea pavajului interior și exterior, prevăzut cu un sistem de drenuri de suprafață la interior și exterior și cu prevederea unei pante a terenului către drenuri,

specialist restaurare, cercetare, verificare monumente istorice
str. ing. Slăniceanu Nicolae nr. 17, sector 2, București
tel: + 40 21 321 71 75 + 40 723 340 610

- construirea unor pasarele de acces din lemn-metal, în vederea accesibilizării sitului arheologic pentru turiști.

După realizarea intervențiilor structurale propuse structurile construcțiilor se vor încadra în continuare în clasa de risc seismic *R_{III}* [corespunzând construcțiilor care sub efectul cutremurului de proiectare pot prezenta degradări structurale care nu afectează semnificativ siguranța structurală, dar la care degradările nestructurale pot fi importante].

În soluția cu caracter **MAXIMAL** se prevăd toate intervențiile structurale propuse în varianta minimală, și în plus realizarea unei centuri de beton armat continuu, ascunsă în zidăria nouă, cu fețele retrase față de suprafața paramentului cu $\frac{1}{2}$ cărămida. Centura va fi conectată pe verticală de zidăria existentă de cărămida sau piatră prin domuri de antrenare de oțel beton introduse în galerii forate și injectate cu mortar M1 00+10% aracet înainte de montarea barelor.

După realizarea intervențiilor structurale propuse structurile construcțiilor se vor încadra în continuare în clasa de risc seismic *R_{III}* [corespunzând construcțiilor care sub efectul cutremurului de proiectare pot prezenta degradări structurale care nu afectează semnificativ siguranța structurală, dar la care degradările nestructurale pot fi importante).

Recomandarea noastră și a expertului tehnic este **realizarea intervenției structurale propuse în varianta MINIMALA**, aceasta fiind cea mai viabilă și optimă din punct de vedere tehnic și economic, mai ales în contextul în care în baza prezentei documentații vor putea fi atrase fonduri prin Apelul de Proiecte POR/2017/5/5.1/SUERD/1 Apel de proiecte dedicat sprijinirii obiectivelor Strategiei Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării în ce privește Aria prioritară 3 a SUERD "Promovarea culturii și a turismului, a contractelor directe între oameni" aferent Ghidului Solicitantului condiții specifice de accesare a fondurilor pentru Axa prioritară 5-Îmbunătățirea mediului urban și conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural, Prioritatea de investiții 5.1 Conservarea, protejarea, promovarea și dezvoltarea patrimoniului natural și cultural.

